

АНАЛІЗ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Вступ. Існує стереотип про те, що насичене інноваційними технологіями заняття буде завжди цікаве. Хоч, насправді, це не так. Можна провести цікаве та захоплююче заняття й не використовувати жодних цифрових ресурсів. Разом з тим, заняття онлайн не можна провести без використання цифрових ресурсів, бо потрібні певні засоби для підтримки взаємодії. Серед напрямів розвитку освітніх ресурсів як основи сучасного навчального середовища, хмарні технології є одними з найбільш привабливих для освітян [3]. Перш за все для вдалої реалізації дистанційного навчання потрібно забезпечити комунікацію усіх учасників освітнього процесу та вибрати місце, в якому здобувач освіти буде отримувати організаційні відомості. Саме там розміщувати різні повідомлення про можливості учня в процесі навчання та зорієнтувати в розкладі уроків.

Багато питань виникає, коли потрібно налагодити зворотний зв'язок. Який повинен бути обов'язковим за використання будь-якого сервісу для забезпечення навчання. Тобто, потрібно надати можливість учневі поставити запитання та отримати на нього відповідь.

Актуальність теми. Більшість навчальних закладів ще з початку двохтисячних почали запроваджувати навчання із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій. На даний момент стало важко визначити вагу навчальних матеріалів, які можна отримувати: безпосередньо від викладача, через мережу Інтернет, через мультимедіа та з різноманітних засобів масового інформування.

Інтенсивний розвиток технологій на даному етапі розвитку суспільства і необхідність освіти протягом всього життя людини стало запорукою широкого використання інформаційно-комунікативних технологій в системі освіти в цілому [6].

Короткий аналіз попередніх досліджень. На сьогодні є різні платформи, які можна використовувати для організації дистанційного навчання [7], такі як: MOODLE, Google Classroom, GIOS, Prometheus, Coursera, Khan Academy та інші. Разом з тим, для учнів закладів загальної середньої освіти популярними для використання є матеріали освітніх платформ: «Всеосвіта», «Мій клас», «На урок», КАНООТ!, а також «Всеукраїнський онлайн-розклад» (Рис. 1).

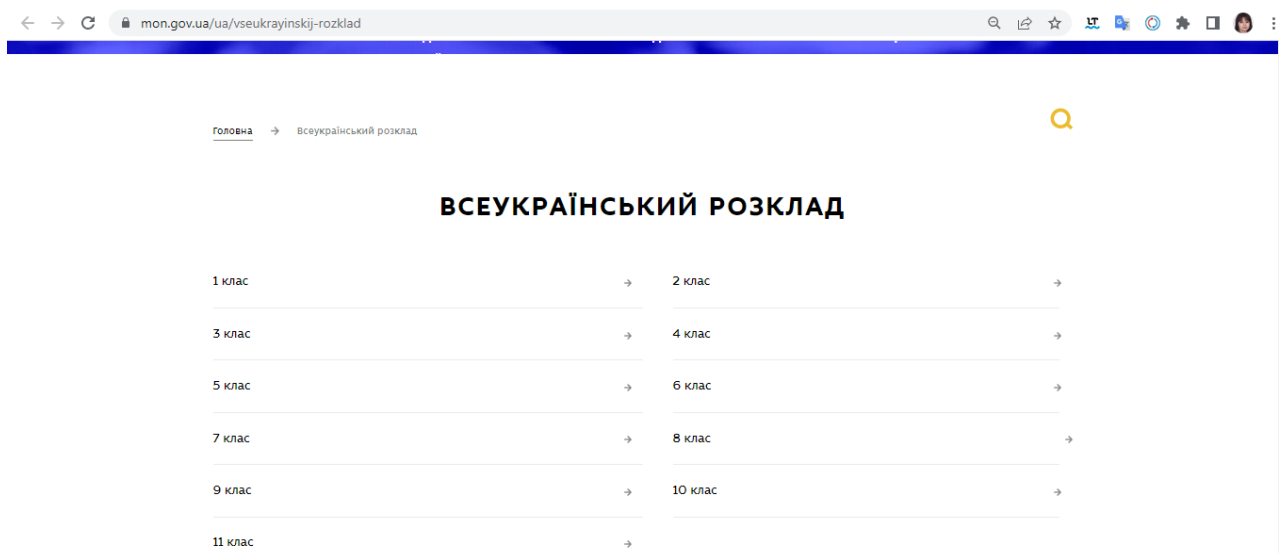

Рис. 1

Невирішені проблеми. На сьогодні не розроблена єдина система оцінювання під час дистанційної форми навчання, хоча є методичні рекомендації «Організація дистанційного навчання в школі» [4] та затверджене «Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти» [5], вчителі користуються тими засобами, які комфортні для всіх учасників освітнього процесу [2].

На основі використання цифрових ресурсів навчальна діяльність (формальна, неформальна та інформальна) знаходиться на перетині двох світів: реального та віртуального. Методологія та методика педагогічних досліджень класичної педагогіки потребують перегляду та вдосконалення в контексті

сучасних реалій навчально-виховного процесу, потреб та інтересів усіх його учасників. Обмежене використання педагогічного потенціалу зумовлене недостатньою поінформованістю педагогічного суспільства щодо можливості використання технологій для індивідуалізації навчання, пізнавального та творчого розвитку учнів, координації взаємодії у вирішенні навчально-дослідницьких, організаційно-розпорядчих завдань тощо [1].

Мета дослідження полягає в аналізі цифрових ресурсів, які доречно використовувати в освітньому процесі.

Теоретичні основи роботи. Зараз є актуальною розробка нових педагогічно виважених підходів до покращення ефективності навчального процесу. Як свідчать спостереження, навчальний процес проходить на високому педагогічному рівні у тих педагогів, які вміло використовують гармонійне поєднання традиційних методичних систем та цифрових ресурсів у навчанні. За такого поєднання ліквідується шаблонність занять, та створюється цікава й захоплююча обстановка на них. Як відомо, поєднання традиційних і нових педагогічних прийомів дозволяє забезпечити високий рівень засвоєння навчального матеріалу.

В багатьох навчальних закладах є певні проблеми щодо ефективного використання цифрових ресурсів через матеріально-технічне, науково-методичне забезпечення та наявність безперервного доступу до глобальної мережі Інтернет. Велике значення для навчання має використання програмних засобів, використання яких дозволяє автоматизувати процес супроводу навчальної діяльності та контролю її результатів.

Результати дослідження. Використання різноманітних онлайн-сервісів може зробити освітній процес цікавішим. Серед основних можна зазначити: *Canva* – сервіс для створення візуальних матеріалів; *Classime* – це сервіс для створення тестів з різними типами запитань; *Google Форма* – сервіс для створення тестів та опитувальників; *LearningApps* – онлайн-застосунок зворотного зв'язку; *Mentimeter* – інструмент голосування, який забезпечує миттєвий зворотний зв'язок із аудиторією; *Mindmeister* – англomовний сервіс для

побудови інтелектуальних карт; *Mozabook* – динамічне освітнє програмне забезпечення для вчителів; *Quizlet* – онлайн-інструмент для створення тестів/вікторин; *PheT* – сервіс з динамічними симуляціями для природничих наук і математики; *Wordwall* – багатофункціональний інструмент для створення динамічних та друкованих матеріалів.

Висновки і подальші напрями дослідження. Слід пам'ятати, що перенасичення уроку електронними ресурсами може призвести до виникнення в здобувачів освіти того, що урок – це гра за комп'ютером. Щоб цього не сталося, вчитель повинен ґрунтовно підходити до добору того чи іншого завдання. Тільки під час правильного вибору чи створенні вправи, завдання чи гри, використання цифрових ресурсів дозволить не тільки зацікавлювати здобувачів освіти до вивчення предмету, а й урізноманітнить процес, зроблять його сучасним та пізнавальним.

Список використаних джерел

1. Вуков V. Yu., Leshchenko M. P. «Digital humanistic pedagogy: relevant problems of scientific research in the field of using ict in education», *Information Technologies and Learning Tools*, Vol 53, №3, 2016. P. 1-17. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1417/1050>.
2. Franchuk, N.P.; Prydacha T.V.: Organization and conduct of classes in educational institutions during distance learning. *Journal of Physics: Conference Series* 1840 (2021) 012054. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/1840/1/012054>.
3. Гуржій А. М., Лапінський В. В. Електронні освітні ресурси як основа сучасного навчального середовища загальноосвітніх навчальних закладів. *Інформаційні технології в освіті*, №15, 2013. С. 30-37.
4. Положення про дистанційне навчання: затв. наказом М-ва освіти і науки України від 30.04.2013 р. № 703/23235 (Із змінами, внесеними згідно з Наказами М-ва освіти і науки від 01.06.2013р. № 660, від 14.07.2015р. № 761, від 08.09.2020р. № 1115). URL: <https://data.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>.

5. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#n22>.
6. Франчук В.М., Франчук Н.П. Організація дистанційного навчання в закладах освіти. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали ІХ Міжнар. наук.-пр. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 28 квітня 2022 р.). Тернопіль, 2022. С. 167-170.
7. Як технічно організувати дистанційне навчання – покрокова інструкція. URL: <https://nus.org.ua/articles/yak-tehnichno-organizuvaty-dystantsijne-navchannya-pokroкова-instruktsiya/>.

Анотація. В статті розкрито місце хмарних технологій та їх використання в освітньому процесі. Вказано платформи, які можна використовувати для організації дистанційного навчання. Зазначено проблему, яка на сьогодні ще не вирішена, а саме: єдина система оцінювання під час дистанційної форми навчання. Розглянуто онлайн-сервіси для підтримки освітнього процесу. Наведено перелік цифрових ресурсів, використання яких покращить сприйняття матеріалу та зробить навчання цікавішим.

Ключові слова: цифрові ресурси, освітній процес, дистанційне навчання, навчальні платформи, онлайн-сервіси.

Abstract. The article reveals the place of cloud technologies and their use in the educational process. The platforms that can be used to organize distance learning are listed. The problem that has not been solved yet is mentioned, namely: the only system of assessment during distance learning. Online services to support the educational process are considered. A list of digital resources is provided, the use of which will improve the perception of the material and make learning more interesting.

Keywords: digital resources, educational process, distance learning, learning platforms, online services.